

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6320/2541

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นวธนกิจ จำกัด โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอสแอนด์เอ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 797, ป.พ.พ. มาตรา 165, ป.พ.พ. มาตรา 797 ฉ, ป.พ.พ. มาตรา 816, ป.พ.พ. มาตรา 164

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 แต่งตั้งโจทก์เป็นตัวแทนในการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นสัญญาตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 797 การที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินที่ทดรองจ่ายแทนจำเลยที่ 1 กรณีจึงเป็นเรื่องตัวแทนเรียกเอาเงินที่ได้ทดรองจ่ายไปในกิจการอันเป็นการมอบหมายแก่ตนจากตัวการ ตามมาตรา 816 วรรคหนึ่งซึ่งในกรณีดังกล่าวไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้เป็นอย่างอื่นต้องใช้อายุความสิบปี ตามมาตรา 164(เดิม)ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ ไม่ใช่กรณีที่โจทก์เป็นผู้ค้าในการรับทำภารงานต่าง ๆ เรียกเอาค่าที่ได้ออกเงินทดรองจากจำเลยทั้งสอง ตามมาตรา 165(7)(เดิม)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 23,464,307.83 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีในต้นเงิน 11,965,934.77 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การต่อสู้คดีหลายประการและให้การด้วยว่าโจทก์มิได้กระทำการในฐานะตัวแทนและนายหน้าของจำเลยทั้งสองจำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ อย่างไรก็ดีโจทก์ฟ้องคดีนี้เกินกำหนด 2 ปี โจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องเอาสินจ้างอันพึงจะได้รับในการสั่งซื้อส่งขายหุ้น รวมทั้งค่าที่ได้ออกเงินทดรองไปเกิน 2 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 6,034,039.56 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีจากยอดเงิน 278,275 บาท นับแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2522 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2523 จากยอดเงิน 341,960 บาท นับแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2522 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2523 และจากยอดเงิน 5,005,753 บาท นับแต่วันที่ 16 กันยายน 2523 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ให้นำเงิน 1,970,011.20 บาท มาหักหนี้ในวันที่ 3 พฤษภาคม 2522 กับนำเงินค่าขายหุ้นที่โจทก์ขายไปแต่ละจำนวนในวันที่ขายได้ตามฟ้องข้อ 3 รวม 8 รายการมาหักหนี้ให้จำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองในประการสุดท้ายว่า คดีโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ จำเลยทั้งสองฎีกาว่า ฝ่ายจำเลยตกลงให้โจทก์เป็นนายหน้ามิใช่ตัวแทนจึงต้องนำอายุความตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 165(7)(เดิม) มาปรับแก้คดีนั้นเห็นว่า จำเลยที่ 1 แต่งตั้งโจทก์เป็นตัวแทนในการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการที่จำเลยที่ 1 แต่งตั้งโจทก์เป็นตัวแทนดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาตัวแทน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 797 ฉะนั้น การที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินที่ทดรองจ่ายแทนจำเลยที่ 1 กรณีจึงเป็นเรื่องตัวแทนเรียกเอาเงินที่ได้ทดรองจ่ายไปในกิจการอันเป็นการมอบหมายแก่ตนจากตัวการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 816 วรรคหนึ่งซึ่งในกรณีดังกล่าวไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้เป็นอย่างอื่นต้องใช้อายุความสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา

164(เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะโจทก์ฟ้องคดีนี้ (ฟ้องวันที่ 30 พฤศจิกายน 2531) ไม่ใช้กรณีที่โจทก์เป็นผู้ค้าในการรับทำกรงานต่าง ๆ เรียกเอาค่าที่ได้ออกเงินโดยตรงจากจำเลยทั้งสอง ตามมาตรา 165(7) ดังที่จำเลยทั้งสองอ้าง พิพากษายืน

องค์คณะ

อภิศักดิ์ พรทวีราภา · กนก พรรณรักษา · วิชา มั่นสกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6320/2541>